

Nr 248.

Av herr **Lindhagen**, angående beredande av skäligt livsuppehälle åt sådana lärarinnor vid privatläroverkens småbarnsklasser, som genom indragande av offentligt stöd för dessa klasser råka i ekonomiska svårigheter.

Enligt propositionen om det högre skolväsendet skall privatläroverkens tre förberedande klasser ej vidare få något officiellt stöd. Därmed ryckas undan med sannolikhet även kommunala bidrag såsom redan beslutats i Stockholm efter en treårig avvecklingsperiod.

Man förmodar nu, att dessa tre klasser skola i alla fall upprätthållas genom höjda terminsavgifter. Därigenom minskas dock möjligheten för mindre bemedlade föräldrars barn, som nu i stor utsträckning gå i dessa skolor, att kunna tillägna sig dessa klassers undervisning, vilken är inriktad på att träna eleverna till inträde i realskolan och elementarskolan. Folkskolans tre förberedande klasser är däremot icke inriktad på ett sådant ändamål och därigenom bli folkskolans barn än mer handicapade, när det gäller att vinna högre bildning och större framtidsutsikter. Detta och mycket annat visar väl, att byggandet av en reformerad högre skola på en oreformerad folkskola har sina vanskligheter och helst bort förbindas med omläggningar även inom folkskolan. Det är beklagligt om tanke och intresse därför skulle inträda först genom dess egenskap att bliva gemensam för alla samhällsklasser, vilken reform tyvärr nu praktiskt taget icke står på dagordningen.

Då emellertid första etappen i utvecklingen på denna punkt nog kommer att gå så, som målsmännen för skolväsendet nu tillagat det, återstår dock såsom en behörig uppgift bl. a. att ägna någon omtanke åt lärarinnorna vid den hitintills subvenerade privata barnskolan. Det kan nämligen inträffa, att en sådan skola blir nedlagd. I varje fall äventyras lönenedsättningar för dessa lärarinnor, som redan nu äro klenst avlönade och ha en avsevärt lägre lönestandard än som består för lärarinnor i folkskolans tre första klasser. Åtminstone är så förhållandet i huvudstaden. Hotelser om sådana nedsättningar lära här och var redan ha framförts till dessa lärarinnor.

Huru dessa lärarinnor skola förskonas från ruinerad ekonomi kan en utomstående icke närmare utgrunda. Värner Rydén lärer på sin tid försäkrat dem tryggad övergång till folkskolan. Denna förhoppning står dock nu i vida fältet och försök från lärarinnehåll i huvudstaden att i tid rädda sig undan till folkskolan har av folkskoleväsendet mötts med ett

bleklagt nej. Ett av folkskolans grundfel är ju mångenstädes de alltför stora klasserna. En tillbörlig uppdelning skulle således bereda användning för flera lärare. I Stockholm motiverades indragningen av det kommunala understödet till lärarinnorna i privatskolans förberedande småskola därmed, att kommunen ej längre hade något intresse av denna skola. Förr gjorde den kommunen en tjänst genom att upptaga en del barn, som ej fingo rum i folkskolorna. Nu har detta behov upphört i följd därav, att familjerna minskat barnafödelsen och därigenom antalet skolbarn väsentligen avtagit.

Något måste emellertid åtgöras enligt min uppfattning. Det hemställes därför,

att riksdagen, med anledning av propositionen om det högre skolväsendet, ville hos Kungl. Maj:t anhålla om övervägande; i vad mån de lärarinnor vid privatläroverkens småbarnsklasser, vilka genom indragandet av offentligt stöd för dessa klasser råka i ekonomiska svårigheter, må genom överflyttning till folkskolan eller annorledes kunna bibehållas vid ett skäligt livsuppehälle.

Stockholm den 18 mars 1927.

Carl Lindhagen.